



ROERKERKNIEUWS IN DE PAASTIJD

editie 151 (15 april 2023) – www.roerkerken.nl

Inleiding (Barmhartigheidszondag)

Komende zondag is het Octaafdag van Pasen, ook wel de tweede zondag van Pasen genoemd, in de volksmond beter bekend als 'Beloken Pasen', dat wil zeggen afsluiting van het Paasoctaf. In het Duitse taalgebied heet deze zondag 'Weißer Sonntag' (Dominica in Albis), naar de (witte) doopkleden die de pasgedoopten die dag aflegden. Sinds het (heilig) jaar 2000 heet deze zondag ook Barmhartigheidszondag, dit naar aanleiding van de heiligverklaring van de Poolse Zr. Faustina Kowalska (1905-1938). Helena Kowalska werd op 25 augustus 1905 geboren als het derde kind van een arm Pools gezin met tien kinderen. Op vijftienjarige leeftijd, na slechts drie jaar school, begon ze te werken om het gezin te onderhouden. Op twintigjarige leeftijd volgde ze haar roeping om als religieuze de Kerk te dienen. Ze vertrok naar Warschau en bezocht diverse kloosters, maar werd telkens afgewezen. Uiteindelijk werd ze op 30 april 1926 aangenomen bij het klooster van de Congregatie van de Zusters van Onze Lieve Vrouw van Barmhartigheid met de naam Zuster Maria Faustina van het Heilige Sacrament. Sinds het begin van de jaren dertig kreeg ze verschillende verschijningen van Jezus, met name met de opdracht om de devotie tot de Goddelijke Barmhartigheid te verspreiden. Na een ziekbed van twee jaar kwam Zr. Faustina op 5 oktober 1937 in Krakau te overlijden. Met het aantreden van de (Poolse) paus Johannes Paulus II in 1978 kwam het onderzoek naar het leven en de dagboeken van Zr. Faustina in een stroomversnelling en werd de devotie tot de Goddelijk Barmhartigheid officieel toegestaan. Ze werd op 18 april 1993 zalig en op 30 april 2000 heilig verklaard. Sindsdien wordt het feest van de Goddelijke Barmhartigheid op de tweede zondag van Pasen gevierd. *"Aan de mensheid die soms verdwaald lijkt en overheerst schijnt te worden door de macht van het kwaad, het egoïsme en de angst, schenkt de verrezen Heer zijn liefde, die vergeeft, verzoent en het hart opent voor de hoop. Het is een liefde die de harten bekeert en vrede schenkt. Wat heeft de wereld het nodig deze Goddelijke Barmhartigheid te verstaan en te ontvangen! Heer, die door Uw dood en verrijzenis de liefde van de Vader openbaart, wij geloven in U en vol hoop herhalen wij vandaag tot U: Jezus, ik vertrouw op U, heb erbarmen met ons en met heel de wereld"* (wijlen paus Benedictus XVI). Op Barmhartigheidszondag 16 april a.s. is er om 15.00 uur in de Berger basiliek een aanbiddingsuur en gelegenheid het sacrament van Boete en Verzoening te ontvangen.

Vastenactie

Zowel in Posterholt als in Vlodrop werd dit jaar een (deur-)collecte gehouden in het kader van de Vastenactie (zie Roerkerknieuws 144). Deze jaarlijkse actie ondersteunt mensen in ontwikkelingslanden die zich inzetten voor een rechtvaardiger, humaner en welvarender samenleving. Ze werd in 1961 door de Nederlandse bisschoppen in het leven geroepen. Solidariteit met medemensen in nood is een wezenskenmerk van kerkzijn. De projecten die de Vastenactie ondersteunt, komen dan ook ten goede aan alle mensen, zonder onderscheid in geloof, afkomst of sekse. Ze zijn over het algemeen kleinschalig, sociaal-economisch van aard en zoveel mogelijk gericht op zelfhulp. Als uitgangspunt geldt dat mensen na het spreekwoordelijke duwtje in de rug op eigen benen kunnen staan. In Posterholt werd een bedrag van ruim 2240 euro opgehaald. Niet alleen dank aan de milde gevers, maar ook en vooral aan de collectanten!

Ontmoetingsdagen voor jonge mensen tussen 30 en 50 jaar

In een ontspannen sfeer wordt aan jonge mensen tussen 30 en 50 jaar van donderdagmiddag (Hemelvaartsdag) 16 mei tot en met zondagmiddag 21 mei a.s. in Beziinningshuis 'Regina Carmeli' te Sittard (Kollenberg 2) onder het motto 'Hebt zout in U' (Mc.9,50) de gelegenheid geboden elkaar te ontmoeten voor gesprek, gebed en ook wandelingen in de Zuid-Limburgse natuur. De dagen staan onder leiding van pastoor Martin Otto uit Limbricht, die al bijna twintig jaar juist voor deze leeftijdscategorie beziinningweekenden en jaarlijkse ontmoetingsdagen in binnen- en buitenland organiseert. Kosten: (volpension): € 195,00 voor 1-persoonskamer; € 180,00 per persoon voor 2-persoonskamer (+ evt. € 2,00 voor handdoeken). Voor meer informatie en opgave: mail: m.a.j.otto@hetnet.nl - tel. 046 451 55 95. Zie ook www.reginacarmeli.nl.

Adellijke grootgrondbezitters in de 19e en 20e eeuw (XI) – epiloog

Met de dood van de douairière de Zantis de Frymerson begin 2016 kwam er ook een einde aan de adellijke bewoning van de Roerstreek (Roerkerknieuws 141). Toch wonen nog verwanten van enkele hiervoor beschreven families in onze contreien, niet aan deze zijde maar aan gene zijde van de grens: in Effeld en Birgelen. Een telg de familie van Van der Renne's uit Roermond, Johan Theodoor van der Renne (1784-1856), burgemeester van Roermond van 1822-1842, was begin negentiende eeuw in het bezit van Haus Effeld gekomen en bewoonde dit slot ook, samen met zijn eveneens ongehuwde zus Jeanne Louise (1794-1870). Johan Theodoor werd in Steinkirchen (de parochie waartoe Effeld indertijd behoorde) begraven; zijn grafmonument op het kerkhof rond de kerk is er nog altijd te vinden. Beiden waren kinderen van Gerardus Cornelius van de Renne (1747-1818), een jongere broer van Henricus Gerardus van der Renne (1739-1790), de stamvader van de Van der Rennes de Daalenbroeck (zie Roerkerknieuws 135). De Van der Renne's van Haus Effeld zouden echter bij gebrek aan nakomelingen uitsterven. Met de dood van Jeanne Louise van der Renne in 1870 kwam Haus Effeld in het bezit van haar verre neef Amedé van der Renne de Daalenbroeck (1835-1904) uit Brugge die het in 1899 verkocht aan Theodor Franz von Blanckart (1845-1916), sinds 1895 getrouwd met Maria von Leykam van het naburige Schloss Elsum, dochter van Franz Werner von Leykam (1814-1883) en Maria von Schaesberg (1827-1891), die op haar beurt weer een zus was van Julius von Schaesberg (1819-1870) van slot Kriekenbeck resp. Dillborn, grootgrondbezitter op de Meinweg (zie Roerkerknieuws 146). Voornoemde Theodor Franz von Blanckart kwam oorspronkelijk uit Alsdorf (bij Aken). Hij was telg van een familie die volgens een oude familiesage oorspronkelijk uit Spanje zou komen en via Lotharingen in de omgeving van Trier, Keulen en Jülich zou zijn terecht gekomen. Sinds de elfde eeuw hadden ze hun zetel in het Eifelstadje Ahrweiler ('Blanckartshof'). Theodor Franz bewoonde sinds zijn huwelijk in 1895 het reeds in 1860 door diens gelijknamige vader gekochte slot Kellersberg in Alsdorf dat evenwel in 1897 tot de grond toe afbrandde. Als nieuwe residentie verwierf hij zich zoals gezegd in 1899 Haus Effeld. Helaas kwam zijn enige zoon (die ook Theodor heette) tijdens de eerste wereldoorlog op 19-jarige leeftijd te overlijden (1918). Hij zelf was begin 1916 al overleden. Zijn beide (ongehuwde) dochters Maria en Anna erfden het slot en zouden het tot aan hun dood in 1976 resp. 1992 bewonen. Tegen het einde van de oorlog namen zij het uit Breslau verdreven gezin van Joseph van Blanckart (1899-1972) en Isa von Münchhausen (1985-1978) op. Uiteindelijk zou de zoon van laatstgenoemden, Clemens von Blanckart (1933-2005), ook universeel erfgenaam van Maria en Anna zijn. Tegenwoordig wordt Haus Effeld bewoond door Clemens' gelijknamige zoon, Clemens junior (Alsdorfer Geschichtsverein: 'die Wohnsitze der

Familie von Blanckart'). Slot Elsum bij Birgelen werd zoals gezegd bewoond door Franz Werner von Leykam (1814-1883), 'großherzoglich Hessischer Kammerherr' en nog heel even lid van de Duitse Rijksdag, sinds 1849 gehuwd met Maria von Schaesberg (1827-1891) van slot Krieckenbeck bij Hinsbeck. Sinds 1929 is slot Elsum eigendom van zijn neef Werner von Negri (1890-1946), zoon van Franz von Negri en Maria Josepha von Leykam die Franz' ouderlijk slot Zweibrüggen bij Geilenkirchen bewoonden. Tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog (januari 1945) raakte Elsum zwaar beschadigd. Daarbij ging ook een groot gedeelte van de inventaris verloren. Onder Werners broer Oswald von Negri (1907-1988) volgde van 1952 tot 1955 een volledige herbouw van het slot. Tegenwoordig wordt het bewoond door zijn zoon Franz Werner. De familie de (von) Negri komt oorspronkelijk uit Italië (Genua). Een telg van deze familie kwam als legerkapitein naar deze streken en trouwde hier met een dochter van de notabele familie Von Randerath waarna hij zich in Spaubeek vestigde. Inmiddels heeft de familie zich over heel Europa verspreid; de Nederlandse tak van de familie is in 1934 uitgestorven.

Personalia

Op (paas-)zaterdag 8 april j.l. hielden we in de St. Andreaskerk van Melick de uitvaartdienst voor **Hendrik Hubertus (Har) Erdkamp (1942-2023)**. Geboren en getogen aan de Groenstraat in Melick, in een groot gezin dat uiteindelijk dertien kinderen zou tellen, maakte hij tegen het einde van de oorlog de evacuatie naar Friesland mee, tijdens welke nog een zusje werd geboren dat het evenwel niet redde en in Friesland haar laatste rustplaats vond. Tijdens een kermis in Herten leerden hij Isabel Janssen uit Merum kennen met wie hij in het voorjaar van 1967 trouwde. Tweeënveertig jaar had hij bij steenbrekerij Janssen-De Jong in Roermond erop zitten toen hij op zijn 62^e met de VUT ging. In die periode had hij al op allerlei plaatsen gewoond: in Heel, in Merum, in Roermond (waar Isabel samen met haar zwager Lei een supermarkt runde) en in Echt, om uiteindelijk Hars ouderlijke boerderij aan de Groenstraat te betrekken, die ze in fasen restaureerden en verbouwden en er een prachtige tuin aanlegden. Tuinieren was dan ook Hars grote hobby, evenals het houden van dieren zoals pony's, schapen, geiten en volièrevogels (met name duiven). Daarnaast was hij lid van de fuchsiavereniging en maakte hij zich als gemeenteraadslid, ouderenadviseur en parochievrijwilliger verdienstelijk voor de gemeenschap. Zoals hij in zijn jeugd in de voetballerij actief was, zo was hij later een fervent tennisser. Als lid van de tennisvereniging zorgde hij niet alleen voor het baanonderhoud, maar kreeg onder zijn voorzitterschap ook de kantine een face-lift. Problemen met zijn longen waren er de oorzaak van dat hij een jaar of acht geleden al zijn dieren, met name zijn duiven van de hand moest doen. Uiteindelijk besloten Har en zijn vrouw ook kleiner te gaan wonen. Zo verhuisden ze eind 2019 naar een patiobungalow in Roermond. Ze bleven evenwel verbonden met de Melicker gemeenschap waarvoor hij zich altijd zo verdienstelijk had gemaakt, verdienen waarvoor hij in het voorjaar van 2011 koninklijk werd onderscheiden. Die gemeenschap was dan ook geschokt toen het bericht begon door te sijpelen dat Har op zaterdagmorgen 1 april j.l. na een korte ziekenhuisopname toch nog onverwacht was overleden. Velen kwamen hem dan ook een week later in onze kerk de laatste eer bewijzen, waarna we in het Roermondse crematorium afscheid van hem namen.

Op tweede Paasdag 10 april j.l. werden in de Berger basiliek **Senna en zijn jongere zusje Teddy Paradiëk** gedoopt. Op deze tweede Paasdag vierde **Jack Eggels** uit St. Odiliënberg zijn zilveren jubileum als acoliet in de basiliek.

Op woensdagmiddag 12 april j.l. vond in de St. Martinuskerk van Vlodrop de uitvaartdienst plaats voor **Franciscus Johannes (Frans) van Birgelen (1939-2023)**. Geboren en getogen in Posterholt woonde hij sinds zijn huwelijk met Mia Heuvelings in 1963 in Vlodrop, waar ze de eerste jaren inwoonden bij Mia's ouders aan de Bergerweg om halverwege de jaren tachtig naar een appartement in de voormalige Marechausséekazerne aan de Schaapweg te verhuizen. Frans verdiende de kost als chemisch laborant bij DSM. Zijn vrouw Mia kwam voor hem altijd op de eerste plaats. Hij bracht haar overal naar toe als ze met haar zussen wilde winkelen, maar zelf ging hij dan liever naar een museum of een boekenwinkel. Het was pastoor Vrancken die hem als parochievrijwilliger aanwierf. Zo rolde hij het kerkbestuur in en was hij jarenlang verantwoordelijk voor kerk en pastorie. Toen hij als kerkmeester afzwaaide bleef hij parochievrijwilliger en maakte hij zich vooral als koster verdienstelijk. Samen met zijn companen Jan Mulders (1936-2017) en Wiel Tillmans (1930-2020) vormde Frans jarenlang een hecht team waarop men altijd kon terugvallen als er in de parochie iets gedaan of geregeld moest worden. 'Epicentrum' was het parochiebureau waar ze bijna dagelijks voor overleg bij elkaar kwam. Ook Frans mocht voor zijn vele verdiensten van kerk en parochie de pauselijke onderscheiding 'Pro Ecclesia et Pontifice' ontvangen. Ondanks het verlies van Jan en Wiel en een zoveelste pastoorswisseling (zomer 2020) bleef Frans zich met zijn beste krachten voor 'zijn' parochie en 'zijn' kerk inzetten. Tot hij een paar weken geleden met zijn gezondheid begon te sukkelen en hij zijn werkzaamheden in en voor de parochie met pijn in hart moest opschorten. Wat in eerste instantie van voorbijgaande aard leek, veranderde vlak vóór Palmzondag in het tegendeel toen hij in het ziekenhuis moest worden opgenomen. Daags na Palmzondag ontving hij de ziekenzalving en aldus gesterkt en getroost kwam hij een dag erna al te overlijden. Dat was op dinsdag 4 april j.l. Na de uitvaartmis werd in het Roermondse crematorium in stilte afscheid van hem genomen.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl